

AINM: CLAS:

Ìre 6-7 Luchd-ionnsachaidh

An Rathad Dhachaigh

le Mòrag Mhàrtainn

Facclair

Vocabulary

Leugh an sgeulachd is cuir facal/abairt bhon taobh chli ri facal/abairt bhon taobh dheas.
 Read the story and match a word/phrase from the left-hand column to a word/phrase on the right.

faochadh	swearing
ùghdarras	mockingly
co-fhaireachdainn	relief
cogais	heavy rain
a' mionnachadh	sympathy
chaidh i na boil	conscience
dìle bhàite	authority
fanaideach	a grin
plion	she went mad

Cànan

Language

Eadar-theangaich na sentansan a leanas. Tha facal/abairt bhon sgeulachd sa h-uile fear dhiubh.
Translate the sentences below. Each one contains a word/phrase from the story.

1. 'S e faochadh a bh' ann nuair a chunnaic mi càr eile a' tighinn.
2. Bha i fliuch an-dè ach tha dìle bhàite ann an-diugh.
3. Chaidh i na boil nuair a chunnaic i an tubaist rathaid.
4. Bhruidhinn an ceannard le ùghdarras.
5. Bha mo chogais a' cur dragh orm nuair a choisich mi air falbh.
6. Bha plion air aodann an duine nuair a thàinig e chun an dorais.
7. Bha an duine a' mionnachadh ann an guth ìosal.
8. Bhruidhinn an tidsear ann an guth fanaideach.

Ceistean

Questions

Ann am pàidhrichean, coimhead air na seantansan gu ìosal. A bheil iad ceart no ceàrr?
In pairs, look at the sentences below and work out if they are true (CEART) or false (CEÀRR).

1.	Nuair a thàinig i a-mach às an oifis, bha aig Seonag ri trèana fhaighinn mus d' fhuair i an càr.	☐ CEART	☐ CEÀRR
2.	Chunnaic i gillean òga faisg air a' chàr.	☐ CEART	☐ CEÀRR
3.	Thòisich Seonag airson na taidhrichean aice fhèin a chàradh.	☐ CEART	☐ CEÀRR
4.	Bha an duine ag iarraidh lioft bhon a chaill e an trèana aige.	☐ CEART	☐ CEÀRR
5.	Cha robh an duine toilichte nuair a thog Seonag a mhàileid .	☐ CEART	☐ CEÀRR
6.	Bha Seonag den bheachd gun robh an duine uabhasach snog.	☐ CEART	☐ CEÀRR
7.	Bha an t-eagal air Seonag nuair a shuidh an dithis aca sa chàr.	☐ CEART	☐ CEÀRR
8.	Bha an duine a' gaireachdainn nuair a dh'fhàg Seonag e.	☐ CEART	☐ CEÀRR
9.	Bha oidhche bhrèagha ann nuair a bha Seonag a' dràibheadh dhachaigh.	☐ CEART	☐ CEÀRR
10.	Bha dealbh Seonaig am broinn a' bhaga.	☐ CEART	☐ CEÀRR

Sgrìobhadh ann am Pàidhrichean

Paired Writing

Chaidh Seonag gu stèisean-poilis an ath mhadainn airson innse dhaibh dè bha air tachairt rithe agus airson am бага a shealltainn dhaibh.

Seonag went to the police station next morning to tell them what happened the previous night and to show them the bag.

- **Sgrìobhaibh sgrìobt dràma ag innse mar a chaidh dhi aig an stèisean-phoilis.**
Write a drama script telling of her visit to the police station.
- **Ciamar a bha i a' faireachdainn?**
How was she feeling?
- **An do dh'inns i dhaibh cò ris a bha an duine coltach?**
Did she tell them what the man looked like?
- **An do chreid iad i?**
Did they believe her?
- **An robh fiosrachadh sam bith aig a' phoileas mun duine?**
Did the police have any information regarding the man?
- **Cuiribh crìoch air an sgeulachd ann an dòigh sam bith a thogras sibh. Leughaidh an dealbh-chluich còmhla. Nuair a tha sibh deiseil, leughaidh an còmhradh dhan chlas air fad.**
It is up to you to end the story appropriately. When you are finished, you can read your play to the rest of the class.

No

Or

Faodaidh sibh an eisimpleir gu h-ìosal a chleachdadh.

Aig an Stèisean-phoilis

- Poileas: (Aig deasg an stèisein) Madainn mhath, dè nì mi dhut?
 Seonag: Tha бага agam an seo a dh'fhàg duine sa chàr agam a-raoir.
 Poileas: Ò seadh. Dè an t-ainm a th' air an duine?
 Seonag: Umm, chan eil fhios agam.
 Poileas: Carson a bha e sa chàr?
 Seonag: Thug mi lioft dha. Bha e laghach...
 Poileas: Laghach? Tha sin gu math cunnartach.
 Seonag: Tha fhios agam.
 Poileas: Dè an t-ainm a th' ort fhèin? A bheil fhios agad air sin idir?
 Seonag: (crosta) Cha leig sibh a leas a bhith cho mì-mhodhail. Is mise Seonag NicLeòid.
 Poileas: (a' sgrìobhadh) Agus càit a bheil thu a' fuireach?
 Seonag: Tri Sràid a' Chrùin, Inbhir Pheofharain.
 Poileas: Agus dè an obair a th' agad?
 Seonag: 'S e rùnaire a th' annam ann an oifis ann am meadhan baile Inbhir Nis.
 Poileas: Cò ris a bha an duine seo coltach?
 Seonag: Ò, bha e brèagha. Àrd, dorcha, làidir, bàn le aodach spaideil. Mar chleasaiche ann am film!

- Poileas: (a' crathadh a chinn) A bheil thu cinnteach gum faca tu an duine seo?
Seonag: Ò, chunnaic. Bha e cho gasta. Chuidich e mi agus thug mi lioft dha. An uair sin, chan eil fhios agam dè thachair. Bha an t-eagal orm. Bha mi a' faireachdainn neònach. Dh'iarr mi air a dhol a-mach às a' chàr oir cha robh mi a' faicinn càit an robh mi a' dol. Mar sin, dh'fhalbh mi aig astar a-mach às a' phàirc-chàraichean.
- Poileas: Dh'fhàg thu e na sheasamh an sin?
Seonag: Dh'fhàg agus bha an t-uisge ann. Cha robh e toilichte idir.
- Poileas: Agus dè thachair an uair sin?
Seonag: An uair sin, sheall mi sa bhaga agus lorg mi dealbh dhìom fhìn agus ròpa agus gunna agus miotagan. Bha e a' dol gam mhurt (a' caoineadh). Tha mi duilich. Cha do chaidil mi a-raoir.
- Poileas: Tha thu nad bhoil. Suidh sìos agus gheibh mi cupa tì dhut.
(Tha am poileas a' falbh agus a' tilleadh an ceann greis le cupa tì.)
- Poileas: Tha deagh naidheachd agam dhut, a Sheonag.
Seonag: (A' seasamh) A bheil fhios agad idir cò an duine seo?
Poileas: Tha, gu dearbh. Nach do rinn e an aon rud a-rithist aig meadhan-oidhche a-raoir? Tha sinn deimhinne gur e an aon duine a bhios ann. Na gabh dragh. Tha e sa phrìosan. 'S e Antony Caimbeul an t-ainm a th' air. 'S e duine cunnartach a th' ann.
- Seonag: 'S e faochadh a tha sin. Bha eagal cho mòr orm.
Poileas: Caidlidh tu a-nochd ma-thà. Rinn thu math. Cha chuir e dragh air boireannaich òga tuilleadh.
- Seonag: Mòran taing.
Poileas: Mile taing dhut fhèin. Cuimhnich a-nise, na toir lioft do dhuine sam bith air nach eil thu eòlach.
- Seonag: Cha toir. Gu cinnteach, cha dèan mi sin a-rithist. Ach, bha e cho snog.
Poileas: Na bi a' smaoinichadh air. Thalla dhachaigh agus gabh air do shocair a-nise!
Seonag: Nì mi sin. Mar sin leibh. Mòran taing... (a' coimhead air a bhraidse-ainm) Dè an t-ainm a th' ort? Constabal Caimbeul. Mar sin leibh.
- (Tha Seonag a' fàgail an stèisein)
- Poileas: Boireannach gòrach eile. (a' fosgladh na màileid, a' cur air na miotagan is a' togail a ghunna) Nise, trì Sràid a' Chrùn, an tuirte i? Cha dèan i sin air mo bhràthair tuilleadh. Cadal math, a Sheonag, ha, ha, ha...

Dh'fhàs a sùilean na bu mhotha 's chan fhaigheadh i air a h-anail a tharraing.